

POLITIET

Kommunane i Vest politidistrikt

VEST POLITIDISTRIKT

Dykkar referanse:

Vår referanse:
201606272-101

Stad, Dato
Bergen, 30.6.2017

ORIENTERING OM TENESTETILBODET I KOMMUNANE

1. INNLEIING

Kommunane i Hordaland og Sogn og Fjordane blei invitert til høyring 21.10.2016 med frist på seks veker om politimeisteren sitt forslag til endring av tenestestad- og tenesteeiningsstruktur i Vest politidistrikt.

6.12.2016 hadde politimeistaren i Vest motteke 43 innspel frå høyringa som var fordelt slik:

- 34 frå kommunane
- 3 frå kommunale samarbeidsfora
- 1 frå fylkeskommune
- 1 frå privat næringsdrivande
- 4 frå fagorganisasjonane

Kommunane har i stor grad og uttalt seg om geografiske endringar i dei geografiske driftseiningane sine ansvarsområde. Nokre få kommunar har uttalt seg om eventuelle endringar i lokaliseringa av leiinga i dei geografiske driftseiningane.

1.1 GENERELT OM HØYRINGSINNSPELA

Innspela frå høyringa synar at det er særskilt viktig for samlege kommunar at politiet er tilgjengeleg. Det er eit sterkt ønske om at politiet er tilgjengeleg når innbyggjarane har behov for dei, men også i det daglege. Kommunane ønskjer eit politi som er til stade i kvardagen, der terskelen for å ta kontakt er låg både når innbyggjarane treng kontakt med politiet og når politiet treng kontakt med innbyggjarane. For dei aller fleste kommunane inneber dette at dei ønskjer å ha sitt eige lensmannskontor eller sin eigen politistasjon i kommunen. Som eit minimum ønskjer dei å ha eit kontor i rimeleg nærleik av der folk i kommunen bur. Kommunane opplever servicenivået som lågt når avstanden til kontoret/stasjonen blir for lang.

I tillegg til tilgjengelegheit og service ønskjer også alle kommunane at kvaliteten på det førebyggjande arbeidet må vere minst like god som i dag. Mange understrekar at det er naudsynt med ei betre førebyggjande teneste. Dei aller fleste kommunane er opptekne av at

Vest politidistrikt

Politimesteren
Post: Postboks 285 Sentrum, 5804 BERGEN
Besøk: Allehelgensgate 6

Tlf: 55 55 63 00
Faks: 55 55 65 50
E-post:
post.hordaland@politiet.no

Org. nr.:
Giro:
www.politi.no

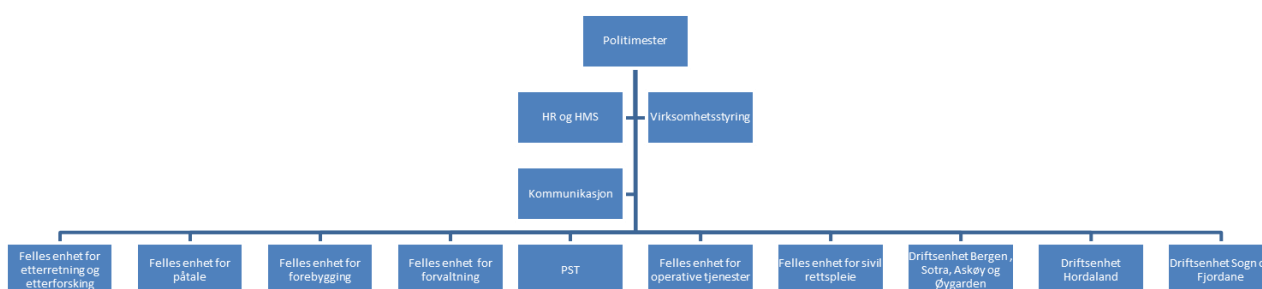
førebygginga må skje i tett samhandling med kommunen, NAV, helsetenester, lokale aktørar i næringslivet, ideelle organisasjonar mv.

Det tredje hovudtemaet i innspela er beredskap. Kommunane er særskilt opptekne av at politiet kjem når innbyggjarane/samfunnet treng dei. Politiet må nå raskt fram til åstaden, anten det er ei straffbar handling som har funne stad, ei ulykke eller ei naturhending. Politiet bør vere framme på staden helst før eller samtidig med andre naudetatar, til dømes brennvesen/brannvern. Mange kommunar opplever at politiet kjem for seint eller at politiet ikkje kjem i det heile. I fleire kommunar gjev dette som resultat at det kommunale brannvesen/brannvern må ta på seg politiet sine oppgåver, både kontrollen med innbyggjarane, trafikkdirigering og nokre gonger gripe personar og sikre spor.

2. LEIING OG ORGANISERING AV VEST POLITIDISTRIKT

Styring og leing

Vest politidistrikt er no ferdig med etablering av den overordna organisasjonsstrukturen. Den underliggende strukturen til dei ulike einingane med unntak av Felles eining for sivil rettspleie, er og ferdig etablert. Prosessen kring plassering av tenestestader som tidlegare er gjort offentleg, er også ferdig. Det overordna organisasjonskartet for Vest politidistrikt ser slik ut:

Dei geografiske driftseiningane er delt inn i lensmanns- og politistasjonsdistrikt (tenesteiningar) med tilhøyrande tenestestader (lensmannskontor og politistasjonar). Namn på lensmanns- og politistasjonsdistrikta er langt på veg vald ut frå namn på kommunar og lensmannsdistrikt i dag. Vi ønskjer å gjennomføre ein prosess kring namnsetting av dei nye einingane saman med kommunane når den nye organisasjonen har starta opp, og når vi har betre oversikt over resultatane av kommunereforma og namnsetting av nye kommunar:

Driftseining Sogn og Fjordane:

Tre lensmannsdistrikt (tenesteiningar) med tilhøyrande tenestestader:

- **Nordfjord lensmannsdistrikt**
 - Vågsøy
 - Eid (administrasjonsstad for Nordfjord lensmannsdistrikt)
 - Stryn

- **Sunnfjord lensmannsdistrikt**

- Bremanger
- Flora
- Førde (administrasjonsstad for Sunnfjord lensmannsdistrikt og geografisk driftseining Sogn og Fjordane)
- Fjaler
- Høyanger
- Gloppen

- **Sogn lensmannsdistrikt**

- Sogndal (administrasjonsstad for Sogn lensmannsdistrikt)
- Vik
- Lærdal
- Aurland
- Årdal

Driftseining Hordaland:

Seks lensmannsdistrikt med tilhøyrande tenestestader:

- **Nordhordland lensmannsdistrikt**

- Masfjorden
- Nordhordland (Knarvik, administrasjonsstad for Nordhordland lensmannsdistrikt)

- **Indre Hordaland lensmannsdistrikt**

- Osterøy
- Voss (administrasjonsstad for Indre Hordaland lensmannsdistrikt og geografisk driftseining Hordaland)

- **Hardanger lensmannsdistrikt**

- Hardanger (Odda)

- **Kvinnherad lensmannsdistrikt**

- Kvinnherad (Husnes)

- **Kvam, Fusa og Tysnes lensmannsdistrikt**

- Fusa
- Tysnes
- Kvam (Norheimsund, administrasjonsstad for Kvam, Fusa og Tysnes lensmannsdistrikt)

- **Os og Austevoll lensmannsdistrikt**

- Austevoll
- Os (administrasjonsstad for Os og Austevoll lensmannsdistrikt)

Driftseining Bergen, Sotra, Askøy og Øygarden, omfattar kommunane Bergen, Askøy, Fjell, Sund og Øygarden

Eit lensmannsdistrikt og fire politistasjonsdistrikt (tenesteiningar) med tilhøyrande tenestestader:

- **Bergen sentrum politistasjonsdistrikt**
 - Bergen sentrum (administrasjonsstad for geografisk driftseining Bergen, Sotra, Askøy og Øygarden)
- **Bergen sør politistasjonsdistrikt**
 - Nesttun
 - Bergen lufthamn Flesland
- **Bergen nord politistasjonsdistrikt**
 - Åsane
- **Bergen vest politistasjonsdistrikt**
 - Fyllingsdalen
- **Sotra, Askøy og Øygarden lensmannsdistrikt**
 - Askøy (administrasjonsstad for Sotra, Askøy og Øygarden lensmannsdistrikt)
 - Sotra og Øygarden (Straume)

Tenestane som er retta mot innbyggjarane skal utførast ved tenestestadene, når politiet er i kontakt med innbyggjarane under patruljering eller på ein åstad. Den organisatoriske overbygninga, geografisk driftseining, er primært ei etatsintern inndeling som skal understøtte styringa og leiinga av lensmanns- og politistasjonsdistrikta.

Større einingar vil gi leiarane betre vilkår til å utøve leiarrolla og drive fagleg leiing og styring. Gjennom noko sentralisering i større einingar vil einingane kunne få stor grad av autonomi utan at kvaliteten på tenestene blir for ulik.

I nokre samanhengar må tenesteeiningane kunne handtere større saker og prosjekt som går over tid. Dette har synt seg vanskeleg med mange og små einingar der leiarane berre har ansvar for resultatet i sin eigen eining. Strukturen politiet har hatt fram til no har i for liten grad gitt einingane tilstrekkeleg med ressursar med riktig kompetanse til å yte fullverdige tenester til ein kvar tid. I ny struktur skal det bli enklare å allokere ressursar og saker mellom lensmanns- og politistasjonsdistrikt når spesielle hendingar oppstår, eller når tilfanget av saker endrar seg for den einskilde eining.

Desse omsyna saman med eit kriminalitetsbilde som har endra seg slik at politiet sin organisatoriske utforming har blitt utfordra, er overordna sett årsaka til at vi no skal gjere dei geografiske driftseiningane større og betre i stand til å klare seg sjølv.

3. GENERELT OM TENESTETILBODET TIL INNBYGGJARANE I VEST POLITIDISRIKT ETTER AT NY TENESTEEINING OG TENESTESTADSTRUKTUR ER ETABLERT

Tilgjengelegheit og service

Mange ser samband mellom eit tilgjengeleg politi og med det lokale lensmannskontoret/politistasjonen. Samfunnet har gjennom dei siste åra gått i retning av at tilgjengelegheit også kan bety å vere synleg, enkel å nå og med gode tenester på internett.

Politiet utviklar i dag tenestene sine på internett. Nye side på politiet.no er tilgjengeleg frå 29.6.2017. Sidene til politiet skal med tida bli meir brukarvenlege og ikkje minst skal det bli mogleg å få tilgang til polititenester der.

Likevel er dei lokale lensmannskontora og politistasjonane viktige. Dei skal vere meir enn eit "polititorg" eller ein informasjonsskranke og skal levere ressursar til etterforsking og operativ teneste. Tenestestadene i tenesteeiningane i Vest politidistrikt er lokalisert slik at 90% av innbyggjarane i politidistriktet kan nå sin næraste tenestestad innan 45 minuttar, viss ein køyrer langs veg eller veg i kombinasjon med ferje. For nokre innbyggjarar kan næraste tenestestad vere eit anna lensmannskontor eller politistasjon enn det kontoret som ligg i eigen kommune eller som ein etter geografisk inndeling høyrer til.

Tenestestadene skal ha fleksible opningstider som gjer det mogleg å få gjort tenester hos politiet utanfor normal arbeidstid. Minst ein av tenestestadene i lensmanns- eller politistasjonsdistriktet (tenesteeininga) skal ha open ekspedisjon kvar dag og ha lang-ope minst ein dag i veka. Dette treng ikkje vere den same kvar dag. Detaljane rundt opningstider ved dei ulike kontora vil vere klar når den nye organisasjonsstrukturen blir sett i verk, og vil og vere eit naturleg diskusjonstema i politiråda.

Tenestestaden skal ha kontakt med samarbeidspartnarar, mellom anna gjennom funksjonen "politikontakt". I tillegg vil nokre tenestestader ha kontakt med brannvesen, helsetenester, ambulanse, NSB, Statens vegvesen, fylkeskommune, Forsvaret, særskilte objekt, skular mv. Tenesteeininga skal vere i stand til å ivareta denne lokale kontaktrolla, som i praksis vil utførast av tilsette ved dei enkelte tenestestadene.

Lensmannsdistrikta skal òg kunne utføre sivile rettspleie- og forvaltningsoppgåver. Dei sivile rettspleieoppgåvene er først og fremst tvangssaker (saker etter tvangsfullbyrdingslova), men og gjeldsordningssaker og sekretariat for forlikrådet. I Vest politidistrikt vil sakshandsaminga i den sivile rettspleia bli utført i lensmannsdistrikta (tenesteeiningane). Det vil seie at leiaren i det enkelte lensmannsdistrikt også i framtida skal vere lensmann og dermed namsmann. Felles eining for sivil rettspleie vi ha eit ansvar for opplæring og kvalitetssikring av arbeidet som gjerast ute i einingane i tillegg til å ivareta rolla som namsfogd i Bergen kommune.

Det skal fortsatt utførast forvaltningsoppgåver ved tenestestadene i Vest politidistrikt. Dette gjeld mottak av våpensøknader, førarkortsaker, pass, løyver, utlendingssaker og saker som gjeld vaktsselskap. Nokre av disse oppgåvene er komplekse og krev spesiell utdanning eller kompetanse. Desse vil bli handsama i samarbeid med, eller heilt eller delvis av andre tenestestader i tenesteeininga, eller av Felles eining for forvaltning.

Det er ikkje tatt avgjerd om tenestetilbodet når det gjeld kor ein i framtida skal kunne søka om pass.

Kriminalitetsførebygging

Det førebyggjande arbeidet politidistriktet utførast ulikt i dag. Det er liten grad av sentral koordinering og kvalitetskontroll og det er lite synleg at førebygging skal vere ein av politiet sine hovudstrategiar. Ved ny organisering vil det førebyggjande arbeidet bli betre organisert og formalisert opp mot kommunar og andre samarbeidspartar. Dette er noko innspela syner at kommunane er opptekne av. Kvar kommune skal vite kven som er kontaktperson hos det lokale politiet. Rolla som politikontakt blir viktig i det førebyggjande arbeidet og må utviklast i samarbeid med kommunane.

Politikontakten skal vere ein erfaren polititenesteperson som har god lokalkunnskap og helst eit godt nettverk blant innbyggjarane i kommunen. Kriminalitetsførebyggjande arbeid skal ikkje berre drivast av politikontaktane og andre tenestepersoner som blir øyremerkta til denne typen teneste. Andre tenestepersoner vil også ha arbeidsoppgåver inn mot kommunale samarbeidspartar. I tillegg skal sjølvsgagt polititenestepersonane som driv med vakt- og patruljeteneste drive med kriminalitetsførebyggjande arbeid. Politikontakten skal bidra til betre koordinering av kommunane og politiet sitt kriminalitetsførebyggjande arbeid. Her må det gjerast lokale tilpassingar i dei ulike kommunane som skal avtalast i Politiråda. I tillegg har vi satt av ressursar til at kvart lensmanns- og politistasjonsdistrikt skal ha ein tenesteperson som skal vere fagansvarlig for politiet sitt førebyggjande arbeide i eininga.

Politiråda skal vere det øvste samarbeidsorganet mellom kommunane og politiet. I råda skal kommunar og politi gjennom samarbeid kunne utfordre kvarandre og samordne ressursar. Politiet skal gjere greie for status på kriminalitetsbiletet og gjennom framlegg av analysar gjere greie for alt frå ulike kriminalitetsdrivarar ein ser er i framvekst, til einskilde miljø ein ser er i risikozonen for å starte med kriminell aktivitet. Dei nye lensmannsdistrikta vil få i oppgåve å kalle inn til politirådsmøte for å starte arbeidet med gjensidig forpliktande avtaler om samarbeid. Frå politiet si side vil Politiråda bli organisert gjennom lensmanns- og politistasjonsdistrikta. Vi ønskjer at det i lensmannsdistrikt som famnar om fleire kommunar skal vere mogleg og møte fleire kommunar i same politiråd, fordi vi ser at kriminalitetsutfordringane ofte kryssar kommunegrensene. For Bergen kommune har politiet foreslått å organisere politirådsarbeidet på to nivå. Eit overordna råd for heile Bergen kommune, samt eit politiråd i kvar av dei fire politistasjonsdistrikta.

Beredskap

I ny struktur vil vi arbeide for at vi får fleire patruljer i aktiv patruljeteneste og vi vil då trenge mindre beredskaps- og heimevaktteneste i framtida. Heimevakt er ikkje ein effektiv tenesteform isolert sett og når uttrykking er naudsynt kostar ordninga mykje pengar og personalressursar. Difor vert terskelen for når mannskapa rykkjer ut frå heimevakt høgare enn ved utrykking under aktiv patruljeteneste.

Den operative kapasiteten, det vil seie kor mange patruljar som er aktiv teneste eller på reserveteneste til ein kvar tid, vil i hovudsak bli organisert innanfor tenesteiningane (lensmanns- og politistasjonsdistrikt). Dette kan vere i form av heilkontinuerleg teneste eller i kombinasjon med beredskaps- eller heimevakt for å gi gode føresetnader for akseptabel responstid. Forhold som geografi, demografi og lokalt kriminalitetsbiletet vil avgjere korleis den operative kapasiteten settast opp til ulike tider på døgnet og i uka. Driftseininga har også ei rolle i planlegginga av den operative kapasiteten i form av å sikra at spesialressursar, slik som innsatsleiing og mannskap frå politidistriktets utrykkingseining, (eining som har ekstra trening i oppdrag som krev at politiet rustar seg med våpen) er tilgjengeleg heile døgnet.

Endringane vi no har gjort i strukturen gjer det mogleg å ha fleire patruljar på heilkontinuerleg teneste. Det blir etablert ein operasjonssentral for heile Vest politidistrikt frå og med 8. november 2017. Det blir innført krav til grunnopplæring og vedlikehaldstrening for operatørane i sentralen. Dette vil bli ei styrking av kompetansen, slik at operasjonssentralen skal kunne handtere både store og meir daglegdagse hendingar på ein betre måte. Ny operasjonssentral skal drive aktiv styring av alle operative patruljar i Vest politidistrikt, men den planlagde daglege tenesta skal styrast frå lensmanns- og politistasjonsdistrikta. Desse tiltaka saman med nytt operativt kartverk, som rullast ut i løpet av 2018, skal sette operasjonssentralen i stand til å styre betre. Vi ønskjer å unngå situasjonar der operasjonssentralen må ha ledige patruljar av beredskapsomsyn i ein kommune, mens innbyggjarar i nabokommunen opplever at det ikkje blir respondert på straffbare hendingar. Næraste ressurs skal sendast til ei prioritert hending, uavhengig av distriktet sin interne organisatoriske grense.

Leiarane for driftseiningane vil få i oppdrag å sjå til at lensmanns- og politistasjonsdistrikta utarbeidar lokale planar for korleis politiet skal ta seg fram til stader med vanskeleg tilkomst, til dømes øy samfunn.

Frå politimeisteren si side vil det bli kommunisert ut til dei nye einingane at det er ein føresetnad at politiet sine lokale beredskapsplanar som vedkjem kommunane blir gjort greie for i dei nye politiråda. Vidare at relevant eining eller person frå politiet lokalt følgjer opp samarbeid med lokale beredskapsaktørar.

Det "usynlege" politiarbeidet

Etterforskinga av dei fleste sakstyper og det store fleirtalet av straffesaker skal skje i dei geografiske driftseiningane. For å sikra raskare handsaming, betre og likare prioriteringar av sakene, skal det opprettast eit såkalla Felles straffesaksinntak i alle dei 12 nye politidistrikta. Målet med Felles straffesaksinntak er ein effektiv sakshandsaming og likare behandling av straffesaker og at så mange straffesaker som mogleg skal kunne sluttførast så tidleg som mogleg. Dei straffesakene som ikkje finn si løysing innan den tida Felles straffesaksinntak arbeider med dei, vil i all hovudsak bli etterforska ved tenestestadane og tenesteeininga dei geografisk høyrer under. Nokre sakstyper og nokre enkeltsaker er likevel så komplekse, omfattande eller alvorlege at dei krev ei eiga etterforskningsgruppe med særskilt kompetanse. Vi har difor oppretta ein eigen etterforskningsseksjon i driftseiningane Hordaland og Sogn og Fjordane. Medarbeidarane i desse seksjonane vil utgjere ein kompetansegruppe innan etterforsking. Medarbeidarane i seksjonen vil ha kontor ute på dei ulike tenestestadane, men vil bli disponert etter behov for forsterkning av kompetanse og kapasitet i lensmannsdistrikta. Enkelte sakskategoriar kan også bli etterforska ved andre einingar, til dømes Felles eining for etterretning og etterforsking som vil ha oppgåvetilfang frå heile Vest politidistrikt.

Det er i desse sakene det "usynlege" politiarbeidet skjer. Nokre gonger kjem det "usynlege" politiarbeidet til overflata. Det siste året har dette skjedd i samband med medieoppslag om låg prioritering av grove narkotikasaker, samt etterforsking av kriminelle nettverk på "det mørke nettet," som deler materiale med seksuelle overgrep mot born. Dette "usynlege" arbeidet krev store ressursar frå politiet si side når slike saker rullast opp. Slike etterforskningsprosjekt rettar seg gjerne mot kriminelle miljø som aktivt går inn for å gjere politiet sitt arbeid vanskeleg. Delar av etterforskinga er derfor gjerne skjult. Skjult etterforsking er nokre av dei mest ressurskrevjande metodane politiet har. Politiet kan ikkje unnlate å prioritere desse sakene, men vi har som ambisjon at vi skal bli flinkare å orientera kommunane gjennom politiråda

også om desse sakskategoriene og fylgjene dei får for kriminalitetsutvikling og politiarbeidet lokalt.

Felles straffesaksinntak for Vest politidistrikt

Felles straffesaksinntak skal hjelpe Vest politidistrikt til å oppnå den riktige prioriteringa mellom kvardagskriminaliteten og det "usynlege" politiarbeidet.

Innføring av mobil informasjonsteknologi gjer det mogleg for politiet å endre arbeidsmetodikk. Langt fleire av politiet sine arbeidsoppgåver lar seg no gjere heime hos den som har behov for politiet sin teneste eller på åstaden for ulykker eller straffbare handlingar. Avdelinga "Felles straffesaksinntak" er allereie starta som pilot i Bergen kommune. Eininga skal støtte patruljane sitt etterforskningsarbeid ute, samstundes som den skal prioritere og ta avgjersler i fyrste linje i dei fleste straffesakene i Vest politidistrikt. Prosjektet i Bergen kommune synar så langt at fleire arbeidstrinn gjennomført på staden (og ikkje på kontor i etterkant), samt god tilgang på etterforskningsleining og påtalekompetanse for patruljane på staden, så kan over 40% av straffesakene avgjerast innan 24 timar. Politidistriktet vil hausten 2017 ferdigstille opplæring i den nye arbeidsmetoden av tilsette som jobbar i patruljeteneste.

Politiet skal gjennom nærpolitireforma også heve den generelle kvaliteten på etterforskningsarbeidet. Forutan likare prioriteringar og raskare saksavgjerder, skal betre leiarkompetanse innan etterforskningsfaget og eit formelt krav til årleg godkjenning og vedlikehald av kompetanse for etterforskarar ved tenesteeiningane heve kvaliteten. Denne årlege treninga tar til hausten 2017.

Iverksetting av ny organisasjon

Vest politidistrikt styrer mot å være klar for å starte opp ny organisasjon 2.1.2018. Arbeid på våre IT system viser foreløpig at vi ikkje kan være meir presis enn å seie at vi vil starte å arbeida etter ny organisasjonsstruktur mellom 2.1.2018 og 1.2.2018. Vi vil orientere kommunane så snart vi har fått ein endeleg dato.

Med helsing

Kaare Songstad

politimeister

Dokumentet er elektronisk godkjend utan signatur.

Sakshandsamar:

Helge Stave

prosjektleder